

Systemy komputerowe

Lista zadań nr 5

Na zajęcia zdalne 6 – 9 kwietnia 2020

Zadanie 1. Zdefiniuj pojęcie **wyrównania danych** w pamięci (ang. *data alignment*). Dlaczego dane typów prostych (np. short, int, double) powinny być w pamięci odpowiednio wyrównane? Jaki związek z wyrównywaniem danych mają **wypełnienia** (ang. *padding*) w danych typu strukturalnego. Odpowiadając na powyższe pytanie podaj przykład struktury, której rozmiar w bajtach (wyliczony przez operator sizeof) jest większy niż suma rozmiaru pól składowych. Cemu służy **wypełnienie wewnętrzne** (ang. *internal padding*) a czemu **wypełnienie zewnętrzne** (ang. *external padding*)?

Zadanie 2. Dana jest funkcja o sygnaturze «int16_t you(int8_t index)» i fragmencie kodu podanym poniżej. Funkcja ta została skompilowana z flagą -O0, a jej kod asemblerowy również jest podany. Nieznana jest natomiast funkcja «int16_t set_secret(void)». Jaki argument należy podać wywołując you, by odkryć wartość sekretu?

1 int16_t you(int8_t index) {	4 you: pushq %rbp
2 struct {	5 movq %rsp, %rbp
3 int16_t tbl[5];	6 subq \$24, %rsp
4 int8_t tmp;	7 movl %edi, %eax
5 int16_t secret;	8 movb %al, -20(%rbp)
6 } str;	9 call set_secret
7	10 movw %ax, -2(%rbp)
8 str.secret = set_secret();	11 ...
9 ...	12 movsbl -20(%rbp), %eax
10 return str.tbl[index];	13 cltq
11 }	14 movzwl -14(%rbp,%rax,2), %eax
	15 leave
	16 ret

Wskazówka: Instrukcja cltq rozszerza rejestr %eax do %rax zachowując znak. Pamiętaj, że zadeklarowane zmienne muszą być odpowiednio wyrównane.

Zadanie 3 (2pkt). Przeczytaj poniższy kod w języku C i odpowiadający mu kod w asemblerze, a następnie wywnioskuj jakie są wartości stałych «A» i «B».

```

1 typedef struct {
2     int32_t x[A][B];
3     int64_t y;
4 } str1;
5
6 typedef struct {
7     int8_t array[B];
8     int32_t t;
9     int16_t s[A];
10    int64_t u;
11 } str2;
12
13 void set_val(str1 *p, str2 *q) {
14     int64_t v1 = q->t;
15     int64_t v2 = q->u;
16     p->y = v1 + v2;
17 }
18
19 set_val:
20     movslq 8(%rsi),%rax
21     addq 32(%rsi),%rax
22     movq %rax,184(%rdi)
23     ret

```

Wskazówka: Deklaracja `int32_t x[A][B]` powoduje, że `x` będzie A-elementową tablicą wartości typu `int32_t [B]`. Pamiętaj o wyrównaniu pól w strukturach.

Zadanie 4 (2pkt). Przeczytaj poniższy kod w języku C i odpowiadający mu kod w asemblerze, a następnie wywnioskuj jaka jest wartość stałej «CNT» i jak wygląda definicja struktury «a_struct».

```

1 typedef struct {
2     int32_t first;
3     a_struct a[CNT];
4     int32_t last;
5 } b_struct;
6
7 void test (int64_t i, b_struct *bp) {
8     int32_t n = bp->first + bp->last;
9     a_struct *ap = &bp->a[i];
10    ap->x[ap->idx] = n;
11 }
12
13 test:
14     movl 0x120(%rsi),%ecx
15     addl (%rsi),%ecx
16     leaq (%rdi,%rdi,4),%rax
17     leaq (%rsi,%rax,8),%rax
18     movq 0x8(%rax),%rdx
19     movslq %ecx,%rcx
20     movq %rcx,0x10(%rax,%rdx,8)
21     retq

```

Wiadomo, że jedynymi polami w strukturze «a_struct» są «idx» oraz «x», i że obydwa te pola są typu numerycznego ze znakiem.

Zadanie 5. Zdefiniuj semantykę operatora «?:» z języka C. Jakie zastosowanie ma poniższa funkcja.

```

1 int32_t cread(int32_t *xp) {
2     return (xp ? *xp : 0);
3 }

```

Używając serwisu godbolt.org (kompilator x86-64 gcc 8.2) sprawdź, czy istnieje taki poziom optymalizacji (-O0, -O1, -O2 lub -O3), że wygenerowany dla `cread` kod asemblerowy nie używa instrukcji skoku. Jeśli nie, to zmodyfikuj funkcję `cread` tak, by jej tłumaczenie na asembler spełniało powyższy warunek.

Wskazówka: Dążysz do wygenerowania kodu używającego instrukcji `cmov`. Końcowej instrukcji `ret` nie uważamy w tym zadaniu za instrukcję skoku.

Zadanie 6. W języku C struktury mogą być zarówno argumentami funkcji, jak i wartościami zwracanymi przez funkcje¹. Za pomocą serwisu godbolt.org zapoznaj się z tłumaczeniem do asemblera funkcji przyjmujących pojedynczy argument każdego z poniższych typów strukturalnych. Następnie zapoznaj się z tłumaczeniem funkcji zwracających wartość każdego z tych typów. Jakie reguły dostrzegasz?

¹ Konwencja przekazywania/zwracania argumentów takich typów jest częścią ABI: <https://github.com/hjl-tools/x86-psABI/wiki/x86-64-psABI-1.0.pdf>, strony 19–25

```

1 struct first {
2   int32_t val1;
3 };
4 struct second {
5   int32_t val2;
6   int32_t val1;
7 };
8 struct third {
9   int32_t val3;
10  int32_t val2;
11  int32_t val1;
12 };

```

```

1 struct fourth {
2   int32_t val4;
3   int32_t val3;
4   int32_t val2;
5   int32_t val1;
6 };
7 struct fifth {
8   int16_t val6;
9   int16_t val5;
10  int32_t val3;
11  int32_t val2;
12  int32_t val1;
13 };

```

```

1 struct sixth {
2   int32_t val7;
3   int32_t val4;
4   int32_t val3;
5   int32_t val2;
6   int32_t val1;
7 };
8 struct seventh {
9   int32_t val8[10000];
10  int32_t val4;
11  int32_t val3;
12  int32_t val2;
13  int32_t val1;
14 };

```

Czy przekazywanie/zwracanie dużych struktur funkcjom jest dobrym pomysłem?

Zadanie 7. W poniższej funkcji zmienna `field` jest polem bitowym typu `int32_t` o rozmiarze 4. Jaką wartość wypisze ta funkcja na ekranie i dlaczego? Co się stanie, gdy zmienimy typ pola `field` na `uint32_t`? Na obydwa te pytania odpowiedz analizując tłumaczenia tej funkcji na język assemblera.

```

1 void set_field(void) {
2   struct {
3     int32_t field : 4;
4   } s;
5   s.field = 10;
6   printf("Field value is: %d\n", s.field);
7 }

```

Wskazówka: Użyj poziomu optymalizacji «-O0». Dla wyższych poziomów optymalizacji kompilator zauważy, że deklaracja zmiennej «`s`» jest niepotrzebna i obliczy wartość wypisywaną przez «`printf`» podczas kompilacji.

Zadanie 8. Język C dopuszcza deklaracje tablic wielowymiarowych z opuszczonym rozmiarem pierwszego wymiaru. Taka deklaracja może wystąpić w nagłówku funkcji, np. «`void process(int32_t A[] [77], size_t len)`». Nie można natomiast opuszczać rozmiarów innych wymiarów, np. «`void bad(int32_t A[77] [], size_t len)`» nie jest poprawną deklaracją. Wyjaśnij, dlaczego tak jest odwołując się do sposobu, w jaki kompilator tłumaczy odwołania do tablic z C na assembler.